

Η Ιπποθεραπεία & ο Ρόλος της στη Σύγχρονη Αποκατάσταση

ΚΥΡΙΑΚΗ 18
ΜΑΡΤΙΟΥ 2012

ΩΡΑ: 9:00

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΙΠΠΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ
ΑΘΗΝΑ,
Παράδεισος
Αμαρουσίου

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ Α.Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΙΠΠΑΣΙΑΣ (Ε.Ε.Θ.Ι.Π.)

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αγαπητοί Συνάδελφοι, Σπουδαστές και φίλοι,

Η ημερίδα αυτής της χρονιάς με θέμα «Η Ιπποθεραπεία και ο Ρόλος της στην Αποκατάσταση» θα αναδείξει μία μοναδική αλλά και σημαντική στρατηγική θεραπείας. Η κίνηση στον αλόγου χρονισμοποιείται σαν μέρος ενός ολοκληρωμένου θεραπευτικού προγράμματος που προάγει την λειτουργική και ψυχική αποκατάσταση σε άτομα με νευρολογικές και ψυχιατρικές διαταραχές. Πράγματι ασθενείς τοποθετημένοι στη ράχη εκπαιδευμένων αλόγων ωφελούνται από την επαναλαμβανόμενη και ρυθμική κίνηση της βάδισης των αλόγων με αποτέλεσμα να βελτιώνεται ο κινητικός και αισθητικός έλεγχος του σώματος καθώς και ο συναισθηματικός κόσμος των ασθενών.

Ιστορικά το άλογο είναι ένας από τους καλύτερους φίλους και πιστότερους συντρόφους που, λόγω της υψηλής νοημοσύνης που διαθέτει, έχει χρησιμοποιηθεί σε πολλές δραστηριότητες της καθημερινότητας του ανθρώπου. Η συμβολή του αλόγου στην αποκατάσταση είναι πολύ σημαντική, γι' αυτό οφείλουμε όλοι μας και ιδιαίτερα εμείς οι επαγγελματίες στο χώρο της υγείας να φερόμαστε σε αυτόν «τον φίλο μας» με σεβασμό και αγάπη.

Σας προσκαλούμε λοιπόν να συμμετάσχετε σε αυτή την ημερίδα με την βεβαιότητα ότι θα ωφεληθούμε όλοι μας από τη γνώση που θα προκύψει από αυτή την μοναδική και πλέον σύγχρονη μέθοδο θεραπείας των ασθενών μας.

Με εκτίμηση

Δρ. Παναγιώτης Σπυρόπουλος

Καθηγητής και Προϊστάμενος, Τμήματος, Φυσικοθεραπείας του ΤΕΙ Αθήνας

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συνάδελφοι/ίσες,

Η ιπποθεραπεία είναι μια θεραπευτική τεχνική που εφαρμόζεται τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα. Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών δίνοντας το παρόν σε κάθε επιστημονική εξέλιξη του κλάδου, συνδιοργανώνει μαζί με το Τμήμα Φυσικοθεραπείας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας και την Ελληνική Εταιρία Θεραπευτικής Ιππασίας, Ημερίδα με θέμα «Η Ιπποθεραπεία και ο Ρόλος της στην Αποκατάσταση». Σκοπός της ημερίδας είναι να φέρει την ιπποθεραπεία κοντά στον Έλληνα φυσικοθεραπευτή και κυρίως στους σπουδαστές.

Η ημερίδα θα πραγματοποιηθεί στο φιλόξενο χώρο του Ελληνικού Ιππικού Ομίλου, στον Παράδεισο Αμαρουσίου, ένα φυσικό πνεύμονα μέσα στην πόλη μας. Με το πρόγραμμα της ημερίδας θα επιχειρηθεί να δοθούν απαντήσεις σε ερωτήματα, όπως τι κάνει η συγκεκριμένη θεραπευτική τεχνική, πότε και που εφαρμόζεται, είναι μύθος, έχει αποτέλεσμα;

Εκτός από τα θεραπευτικά αποτελέσματα, η ιπποθεραπεία επιτυγχάνει και ψυχαγωγικά λόγω της επαφής των ασθενών με το άλογο και τον φυσικό χώρο που γίνεται η θεραπεία.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα έχουν κληθεί να μεταφέρουν τις γνώσεις και την εμπειρία τους, επιστήμονες υγείας που παραπέμπουν ασθενείς και εφαρμόζουν την ιπποθεραπεία, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα. Στο τέλος του προγράμματος υπάρχει και επίδειξη θεραπευτικής συνεδρίας στον κλειστό στοίβο του Ελληνικού Ιππικού ομίλου.

Λαμβάνοντας υπόψη το επιστημονικό επίπεδο του προγράμματος, η Οργανωτική Επιτροπή σας καλεί στην ημερίδα για να έρθετε σε επαφή με μια διαφορετική θεραπευτική προσέγγιση.

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς

Ιωάννης Μαρμαράς

Πρόεδρος Οργανωτικής Επιτροπής

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

09.00 - 09.30 Εγγραφές

09.30 - 09.50 Προσφωνήσεις - Χαιρετισμοί

- **Ιωάννης Μαρμαράς,**

Πρόεδρος Οργανωτικής Επιτροπής

- **Τάκης Συμρόουλος,**

Πρόεδρος Επιστημονικής Επιτροπής

- **Παναγιώτης Μπουζικάκος,** Πρόεδρος Π.Σ.Φ.

- **Γεώριος Πατούλης,**

Δήμαρχος Αιμαρουσίου, Πρόεδρος Ι.Σ.Α.

- **Θρασύβουλος Δάλλας,**

Πρόεδρος Ελληνικού Ιππικού Ομίλου

- **Δήμητρα Καρουζάκη,**

Πρόεδρος Συνδέσμου Θεραπευτικής Ιππασίας Ελλάδος

09.50 - 10.00 Παρελθόν, παρόν και μέλλον της Ιπποθεραπείας ανά τον κόσμο

Ειρήνη Κάπαρη, Φυσικοθεραπεύτρια NDT, ειδικός Ιπποθεραπείας (PACTH, USA), προπονήτρια ιππασίας, Επιστημονική υπεύθυνη Ελληνικής Εταιρίας Θεραπευτικής Ιππασίας

10.00 - 11.30 Α' Μέρος

Συντονιστές: Λεωτσάκος Γεώργιος,
Ματσούκη Ελένη

- **Έγκεφαλική Παράλυση:** ο ρόλος της πρώιμης παρέμβασης και άλλες θεραπείες

Αρτεμης Γκίκα, MD MSc PhD MRCPCH CCT (UK), Παιδονευρολόγος, Επιστημονικός συνεργάτης Α Παιδιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο Παΐδων Αγία Σοφία

- **Φυσικοθεραπευτικές μέθοδοι σε παιδιά με Έγκεφαλική Παράλυση**

Στυλιανή-Λιάνα Μηλιώπη, Φυσικοθεραπεύτρια NDT, PhD, NDT-Bobath Senior Tutor, Καθηγήτρια Εφαρμογών ATEI Θεσσαλονίκης

- **Η Ιπποθεραπεία ως μέθοδος αποκατάστασης νευραναπτυξιακών παθήσεων:** Προπονήσεις εφαρμογής, ο ρόλος του φυσικοθεραπευτή, του αλόγου και της ομάδας, ειδικές τεχνικές, στόχοι παρέμβασης

Ειρήνη Κάπαρη, Φυσικοθεραπεύτρια NDT, ειδικός Ιπποθεραπείας (PACTH, USA), προπονήτρια ιππασίας, Επιστημονική υπεύθυνη Ελληνικής Εταιρίας Θεραπευτικής Ιππασίας

- **Κίνηματική Ανάλυση «Αλόγου - Ανθρώπου» στην Ιπποθεραπεία**

Γιώργος Μαρινάκης, Δρ. Εμβιομηχανικός Προϊστάμενος Μονάδας Βιοϊατρικής & Τεχνολογίας Αποκατάστασης, Εθνικό Κέντρο Αποκατάστασης (Ε.Κ.Α.)

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

11.30 - 12.00 Διάλειμμα - Καφές

12.00 - 13.10 Β' Μέρος

Συντονιστές: Ψαρρομάτης Κυριάκος,

Σφετσώρης Δημήτριος

- **Παρουσίαση ερευνών σχετικά με τα θεραπευτι-**

κά αποτελέσματα της Ιπποθεραπείας σε αθενείς με νευρολογικές παθήσεις

Ελένη Ματσούκη, Φυσικοθεραπεύτρια cert.MDT, ειδικευόμενη Ιπποθεραπείας (PACTH-ΕΛΕΩΠ). Μέλος Ελληνικής Εταιρίας Θεραπευτικής Ιππασίας

- **Συνίθιση ορθοπαιδικά προβλήματα σε παιδιά με Έγκεφαλική Παράλυση και τρόποι παρέμβασης Αναστάσιος Κανελλόπουλος, Παιδοορθοπαιδικός**
- **Η συμβολή της Ιπποθεραπείας στο πρόγραμμα της μετακειρουργικής αποκατάστασης σε παιδιά με Έγκεφαλική Παράλυση**

Σταύριτσης Βρεττός, Φυσικοθεραπευτής, ΙΑΣΩ ΠΑΙΔΩΝ

- **Εφαρμογή του συστήματος ταξινόμησης ICF στην Ιπποθεραπεία**

Ευτυχία Δημουλά, Φυσικοθεραπεύτρια MA

13.10 - 13.20 Διάλειμμα

13.20 - 14.20 Γ' Μέρος

Συντονιστές: Φανός Παντελής-Ηλίας,
Μηλιώπη Στυλιανή-Λιάνα

- **Ο ρόλος του Εργοθεραπευτή στην Ιπποθεραπεία Ειρήνη Καπόλα, Εργοθεραπεύτρια, ειδικευόμενη στην Ιπποθεραπεία (PACTH - ΕΛΕΩΠ), Μέλος Ελληνικής Εταιρίας Θεραπευτικής Ιππασίας**
- **Η Ιπποθεραπεία και η θεραπευτική ιππασία, γενικότερα, ως μέρος του προγράμματος αποκατάστασης και εκπαίδευσης μαθητών ειδικών σχολείων**

Κατερίνα Σπυριδάκη, Φυσικοθεραπεύτρια NDT, Προϊσταμένη τμήματος Φυσικοθεραπείας «Εταιρίας Πραστοσίας Σπαστικών»

- **Πολυαναπτηρία και θεραπευτική ιππασία: Συμμετοχή σε εξωτερικά θεραπευτικά προγράμματα Επαφή με τον αθλητισμό Άνοιγμα στην κοινότητα**

Αλέξανδρος Αντωνάτος, Κοινωνικός λειτουργός Συλλόγου Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων, απόμιν με προβλήματα όρασης και πρόσθετες αναπηρίες «ΑΜΥΜΩΝΗ»

- **Ιπποθεραπεία / Θεραπευτική ιππασία: η συνεισφορά της στη διεπιστημονική φροντίδα των πασχόντων από Ψυχικές Διαταραχές**

Γεωργίας Α.Ζώρζας, Ψυχίατρος Παιδιών και Εφήβων «ΑΝΑΔΥΣΗ-Ιατρική»

- **Προσωπική μαρτυρία παιδιών που παρακολουθούν συνεδρίες Ιπποθεραπείας καθώς και ειδικής άθλησης**

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

14.20 - 14.30 Ξενάγηση στις πιπικές εγκαταστάσεις & Μετάβαση στον κλειστό στίβο

14.30 - 15.15 Δ' Μέρος

- **Παρουσίαση συνεδρίας Ιπποθεραπείας - Εργαστήριο**

15.30 Λήξη της Ημερίδας Παραλαβή Βεβαιώσεων Παρακολούθησης από τη Γραμματεία

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

- **Dr. Σπυρόπουλος Παναγιώτης**, Καθηγητής Φυσικοθεραπείας, Προϊστάμενος Τμήματος Φυσικοθεραπείας, Τ.Ε.Ι. Αθήνας

ΜΕΛΗ

- **Dr. Σφετσιώρης Δημήτριος**, Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής Περιοδικού ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
- **Μπλιώτη Στυλιανή-Λιάνα**, Καθηγήτρια Φυσικοθεραπείας, Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης NDT senior tutor
- **Κάπαρη Ειρήνη**, Φυσικοθεραπεύτρια NDT, Ελληνική Εταιρία Θεραπευτικής Ιππασίας
- **Ματσούνη Ελένη**, Φυσικοθεραπεύτρια cert. MDT, ΕΔ.Ε.Θ.Ι.Π.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

- **Μαρμαράς Ιωάννης**, Γενικός Ταμίας και Υπεύθυνος Εκδόσεων Π.Σ.Φ.

ΜΕΛΗ

- **Τριγώνης Ευάγγελος**, Μέλος Π.Δ.Ε. του Π.Σ.Φ.
- **Λεωτσάκος Γεώργιος**, Μέλος Π.Δ.Ε. του Π.Τ. Αττικής
- **Ψαρρομάτης Κυριάκος**, Μέλος Π.Δ.Ε. του Π.Τ. Αττικής
- **Φανός Παντελής-Ηλίας**, Μέλος Π.Δ.Ε. του Π.Τ. Αττικής

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ

τηλ. 210 82 13 905 & 210 82 13 334

ιστοσελίδα: www.psf.org, e-mail: psfa@otenet.gr

Μέλος της WCPT

ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ Α.Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΙΠΠΑΣΙΑΣ (Ε.Λ.Ε.Θ.Ι.Π.)

Τηλ. : 210 66 28 361 & 6977 20 11 86

Fax : 210 21 35 682

Ιστοσελίδα: www.elethip.gr, e-mail: info@elethip.gr

Μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Θεραπευτικής Ιππασίας

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΙΠΠΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ

Παραδείσου 18, Παράδεισος Αμαρουσίου,
15125, Τηλ.: 210 6812506

Χώρος Στάθμευσης: Εντός του ομίλου πάρκινγκ για περίπου 120 I.X. αυτοκίνητα

Πρόσβαση με ΜΜΜ:

Με λεωφορείο ΟΑΣΑ:

- από τη λεωφόρο Κηφισίας με τα A7, 550 και X14 (στάση Παράδεισος)

• από την οδό Αρτέμιδος με το E14 (στάση Αρτέμιδος)

• από την οδό Αμαρουσίου-Χαλανδρίου με το 411 (στάση Φραγκοκλησίας)

• από την οδό Γιασεμιών με το 402 (στάση Ιν Πολυδρόσου)

Με τοπικό λεωφορείο: από την οδό Παραδείσου με το 060 (στάση Ιππικός Όμιλος)

Με τον προασπακό: στάση Κηφισίας

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΙΠΠΙΚΟΙ ΟΜΙΛΟΙ:

Ελληνικός Ιππικός Όμιλος (ΕΙΟ), Μαρούσι
Ιππικός Όμιλος Μεσογείων (ΙΟΜ), Κορωπί¹
Κέντρο Ιππασίας Μαραθώνα (ΚΕΙΜ), Μαραθώνας

ΕΓΓΡΑΦΕΣ

ΔΩΡΕΑΝ,

ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ
ΤΗΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ